

#3/2017

Бюлетин за клиенти

www.theagency.bg

Част от **B2HOLDING**

ДОВЕРИЕТО Е ВЗАИМНО

ДСК разчита
за вземанията си
и на външни
партньори
като АСВ

стр. 4-5

В БРОЯ:

Двоен ръст
в продажбите
на задължения

стр. 2-3

МВФ: Лошите заеми
са риск за България

стр. 2

Най-гобрите
плажове в Гърция

стр. 6

>> Натискът за отложено плащане върху малките фирми расте

Малките и средни предприятия в Европа са принудени да приемат по-дълги срокове за плащане от своите клиенти - най-често са по-големи компании, разкрива Европейският доклад за плащанията 2017, включващ данни от 10 468 дружества в Европа. Макар перспективите пред бъдещето за бизнеса в Европа като цяло да се подобряват, е притеснително, че културата на плащане се развива в обратна посока, посочват авторите на доклада. През 2015 и 2016 г. близо половината от всички компании са декларирали, че са принудени да приемат по-дълги срокове за плащане спрямо собствените си изисквания. През 2016 г. процентът им вече е 61. За година средният период за разплащане при държавните институции е нараснал от 36 на 41 дни. Компаниите също са изследвани за навигиите им за плащане към други компании. Забележително е, че 4 от 10 фирми признават, че редовно просрочват своите плащания, което означава, че около 5 и дори повече процента от задълженията им се плащат със закъснение. Само 3 на всеки 10 предприятия твърдят, че плащат сметките си навреме.

>> МВФ: Лошите заеми са риск за България

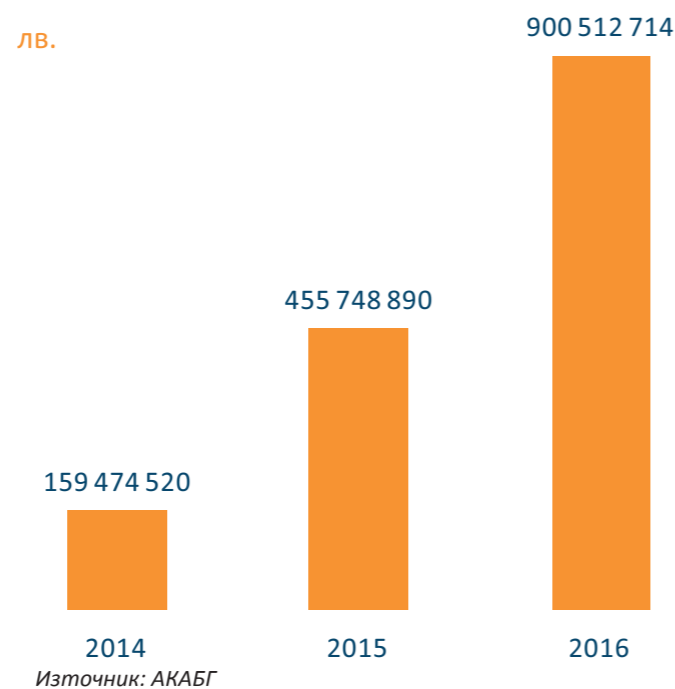
Високият дял необслужвани заеми са риск за финансовата система на България, предупреждава Международния валутен фонд (МВФ), като приканва страната да предприеме по-целенасочена стратегия срещу лошите кредити. Делът на просрочените заеми в България достигна 13.7% от общия кредитен портфейл към юни 2016 г. при средно 5.5% за страните от ЕС. Към края на 2016 г. нивото им спадна до 13.2% спрямо 14.6% в края на предходната година. Към март 2017 г. необслужваните заеми се понижиха допълнително до 12.6%, което отново е над средното за ЕС.

Двоен ръст в продажбите на задължения

Банките и останалите кредитори в България са продали необслужвани кредити за 900 млн. лв. през 2016 г., което е два пъти повече спрямо предходната година и е най-високата стойност досега в кратката история на сегмента, показват данните на Асоциацията на колекторските агенции в България (АКАБГ). „Растежът, който компаниите в нашия сектор бележат, както и проникването на чужди инвеститори в него, са ясен сигнал, че пазарът на изкупуване на задължения е сред най-бързо развиващите се в България“, коментира Нина Станчева, изпълнителен директор на Агенция за събиране на вземания АД, част от норвежката B2Holding.

Банките са основният участник на пазара от страна на продавачите. Те продават предимно портфейли с просрочени заеми на физически лица, най-вече необезпечени потребителски кредити. „Делът на необслужваните заеми в България е по-висок от средния за ЕС и много кредитни институции отписват просрочените кредити в портфейлите си, продавайки ги на външни контрагенти“, обяснява тенденцията Нина Станчева. Обемът на просрочените кредити за корпоративни клиенти в България спада до 6.99 млрд. лв. в края на 2016 г. или 12% от общия кредитен портфейл, което все още беше е сред най-високите нива в ЕС. Мерките, предприемани от банките за разрешаването на проблемите с тези несъбрани вземания, както и резултатите от прегледа на активите и стрес теста, организирани от БНБ, стимулираха допълнително кредитните институции да се освобождават от тези свои активи.

Изкупени задължения в България

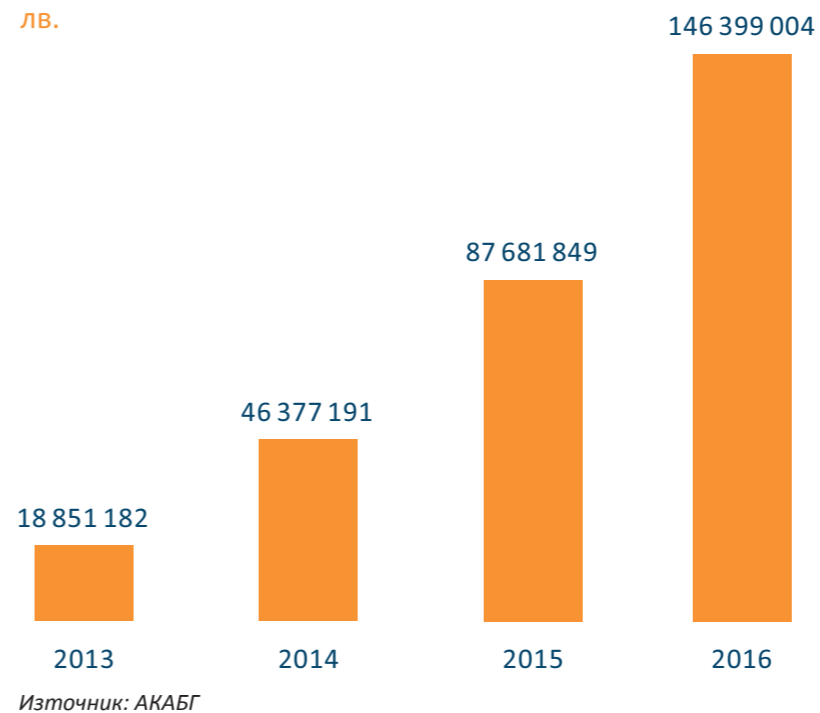
По-малко задължени българи, но за по-големи суми

Броят на българите, които задължняват, намалява, но размерът на задълженията им расте и по този начин средният дълг в страната се увеличава, показва проучването на АКАБГ. Експертите обясняват тази тенденция с подобряването на икономическата обстановка, оживлението в потреблението и нарастващата употреба на финансови продукти от страна на домакинствата в България. Средният дълг на един потребител се повишава с 22% на годишна база до 912 лв. Година по-рано сумата беше 717 лв. Като цяло обаче обемът на възложените на колекторските агенции дългове за събиране намалява. Най-често необслужваните заеми възникват заради покупката на луксозни стоки - смартфони, лаптопи, телевизори. Типичният профил на клиента с финансови затруднения е млад мъж до 30 год. с временна или сезонна работа. Има тенденция и все повече хора с високо образование да задължняват. София, Стара Загора и Благоевград са градовете с най-голям брой длъжници. Варна и Русе са на обратния полус. В сегмента на междуфирмената задължнялост необслужваните дългове поверени за събиране на колекторските агенции нарастват с 66% за година до 146 млн. лв.

Експертите на АКАБГ очакват банките да продължат да продават свои необслужвани заеми, особено обезпечени просрочени фирмени такива. Делът на проблемните корпоративни кредити в България е един от най-високите в ЕС, сочи изследване на Делойт. Независимо от положителната тенденция в това отношение в последно време, в края на 2016 г. нивото им - 16.3% (2.7 млрд. евро), продължава да бъде по-високо от средното за ЕС. Високият дял на просрочените фирмени кредити спъва банковата система и икономиката като цяло и това е проблем, който беше констатиран и в последния доклад за състоянието на икономиката на Европейската комисия.

Първата по-значима сделка за продажбата на този тип необслужвани кредити беше сключена през януари 2017 г., когато АСВ закупи от Уникредит портфейл с обезпечени и необезпечени корпоративни заеми за 93 млн. евро.

Възложени междуфирмени вземания в България

>> БНБ работи за намаляване на необслужваните кредити
Българската народна банка обмисля мерки за намаляване на необслужваните заеми, чието ниво макар да се понижава, все още спъва добре капитализираната иначе банкова система в България, информира Ройтерс, като цитира управителят на централната банка Димитър Радев. „Ще създадем подходящите стимули, за да свием просрочените кредити. Банките ще трябва да го направят“, заявява Радев в интервюто си за Ройтерс. Към края на 2016 г. делът на необслужваните банкови заеми спадна до 13.2% спрямо 14.6% в края на предходната година. Към март 2017 г. те се понижиха допълнително до 12.6%, което обаче отново беше над средното за ЕС - 5.5%. „Има ясна тенденция на спад по този показател. Вярвам, че ще успеем да го понижим до безопасни нива“, коментира Радев. По думите му БНБ подготвя регулаторни промени в посока увеличаване на провизиите за необслужваните кредити, стимулиране продажбата им и по-консервативен подход за оценка на заемите и обезпечението по тях. Капиталът на банките и провизиите, начислявани от тях, са достатъчни, за да покриват текущото ниво на лошите кредити, смята още управителят на централната банка. БНБ ще подкрепи развитието на вторичния пазар за необслужвани заеми и внасянето на повече прозрачност в него, става ясно още от думите му.

>> Българите са сред най-ниско задължените в ЕС
Домакинствата в България са на второ място в ЕС по финансова задължнялост като процент от БВП, сочат данните на Евростат към 2015 г. Общата финансова задължнялост на българските домакинства достигна 29.2% от БВП или 13.2 млрд. евро за периода. По данни на БНБ от тях 18.1 млрд. лв. (9.25 млрд. евро) са задължения към банки или 20% от БВП. С най-ниска задължнялост са румънците - 21.4% от БВП или 33 млрд. евро. В топ 3 на страните с най-ниска финансова задължнялост е и Унгария, задълженията на домакинствата в която се равняват на 24.4% от БВП или 26 млрд. евро. Най-висока е задължнялостта на потребителите в Кипър - 147.4% (26 млрд. евро), следвана от Дания със 133% (363 млрд. евро) и Холандия със 123.9% (838 млрд. евро).

ПРОФИЛ НА ДСК

• Собственик:	ОТР
• Приходи 2016 г.:	701 млн. лв.
• Печалба 2016 г.:	283 млн. лв.
• Капитал 2016 г.:	1.5 млрд. лв.
• Брой служители 2016 г.:	4200

Доверието е взаимно

Банката разчита за вземанията си и на външни партньори като АСВ

Коя е най-познатата банка в България? Отговорът е лесен - банка ДСК. Над 80% от българите я посочват спонтанно като първа по познатост. И няма как да е иначе. Създадена през 1951 г., близо 40 години тя е единствената влогонабирателна и кредитна институция в България и едва ли има българско семейство, което да не е ползвало финансовите ѝ услуги. След политическите промени през 1989 година тя остава сред най-популярните банки за населението и досега е първа по брой клонове. Това я прави сред най-ценните и стабилни търговски марки. Именно поради тази причина, когато през 2003 г. ДСК е придобита от унгарската група ОТП, новият собственик прави изключение от практиката си и запазва името ѝ. Малко са и институциите в България, чийто топ ръководители са в компанията повече от 40 години, както в случая с ДСК и нейния главен изпълнителен директор Виолена Маринова.

Активни мерки срещу лошите заеми

Че „доверието е взаимно“ не е изпразнено от съдържание мотото на ДСК може да бъде потвърдено и от управлението на кредитния ѝ портфейл. Банката предприема активни мерки, за да избягва натрупването на несъбираеми вземания, като непрекъснато преглежда методиката си за оценка на кредитния риск. ДСК беше и сред банките, които през периода 2009-2015 г. предприеха активни действия за намаляване на необслужваните си заеми. „Предприехме редица мерки и програми в помощ на клиентите, изпаднали в затруднение. Изградихме и силен екип от

служители, които успяха да натрупат ценен опит през годините. Ефективността от действията ни по събиране се удвои“, описва свършеното Крум Крумов, ръководител управление „Проблемни вземания“ на ДСК. Усилията изглеждат дават резултат. По данни на Делойт към края на 2015 г. проблемните заеми на ДСК са били 14.9% от общия ѝ кредитен портфейл, което е един от най-добрите показатели сред големите банки в България и под средното ниво за сектора към съответния период (15.9%). Година по-късно, когато необслужваните кредити започнаха да намаляват още по-осезаемо и стигнаха средно 12%, ДСК също успя да ги свие допълнително.

Подемът, в който се намира българската икономика през последните две години, е силен стимул за кредитна експанзия на банките и съответно носи риск от нов голям скок на лошите вземания в системата. По-паметливите си спомнят добре периода преди 2009 г. Затова резонен е въпросът какво правят самите банкови мениджъри, за да не допуснат старите грешки? „Аз смятам, че сега всички са много по-опитни, с повишена финансова грамотност и много по-предпазливи“, е мнението на Крум Крумов. В ДСК разчитат на модерна система за мониторинг, която сигнализира още преди настъпването на проблеми с плащането на задълженията, както и на софтуер за събиране, обхващащ целия процес и предоставящ точна отчетност. Сроковете за вноските по заемите се следят стриктно, защото в тази фаза от живота на кредита, навременните действия са от особена важност. „Колкото по-ранно е просрочието, толкова по-малък е проблемът и толкова по-лесно мо-

жем да помогнем на клиента“, коментира мениджърът на ДСК. При презумпцията, че клиентът има желание, но няма възможност, банката винаги е готова да му предложи разсрочване и преговаряне на задълженията. „Кредитът е като брака - оставаме с клиентите и в добро и в лошо“, заявява в тази връзка Крум Крумов. Ако обаче клиентът е недобронамерен, банката предприема незабавни действия по събирането на просрочените задължения. Като отговорна институция с натрупан опит в съдебното събиране, Банка ДСК стриктно спазва законоустановения ред. „Събирането не е средновековна дейност, а трябва да се подчинява на закона и на установените морални норми“, предупреждава ръководителят управление „Проблемни вземания“ на ДСК.

ДСК е изградила голяма вътрешна структура за събирането на своите просрочени и съдебни вземания, в това число служители по места и кол център. Част от необслужваните кредити на физически лица се продават на ОТП Факторинг България, част от ОТП Факторинг Унгария, която е специализирана именно в придобиването на проблемни заеми и е на българския пазар от 2010 г.

Работа с най-добрите външни партньори

Независимо от наличието на вътрешна структура, ДСК разчита и на външна експертиза в лицето на колекторските агенции. „Работим с всички компании за събиране, които имат изградени стандарти и са доказали своя опит. Извършваме и продажба на наши вземания към тях, но те са с в по-малък обем. Много внимателно подбираме партньорите си“, уточнява Крум Крумов. Агенция за събиране на вземания ЕАД (АСВ) е сред доверените външни партньори на ДСК. „Имаме отлични впечатления от АСВ. Като част от голяма група, в компанията има изградени процедури и подходи за събиране. Екипът е млад, енергичен и мотивиран, което според мен е основният двигател за успеха на компанията“, гласи оценката на Крум Крумов за АСВ.

За да си конкурентен на пазара, е необходимо да се усъвършенстваш и затова ДСК непрекъснато се стреми да подобрява своите методи за управление на просрочените вземания, ползвайки и опита на своята компания-майка и нейните подразделения. През 2011-2012 г. банката участва в два мащабни проекта на ОТП по реорганизация и стандартизация на груповите практики за събиране на вземания. С помощта на външен консултант са интегрирани успешни модели в това отношение от цял свят. През 2016 г. ДСК стартира пилотен проект и за сключване на рамкови споразумения с колекторски агенции за продажба на бъдещи необслужвани заеми. „Този тип споразумение освен, че пести време и ресурс за организиране на тръжна процедура, осигурява предвидимост на обема от вземания, които ще бъдат изкупени и позволява на цесионера да планира по-добре входящия поток от нови случаи на непоасени задължения, както и възвращаемостта на инвестицията“, смята Крум Крумов. Опитът показва, че наредко този метод за работа с външните колекторски агенции осигурява на продавача на вземания и по-висока покупна цена.

ФОКУС ЩЕ СА ПОРТФЕЙЛИТЕ С ОБЕЗПЕЧЕНИ ВЗЕМАНИЯ

„През 2016 беше отбелязано рекордно ниво на продадените необезпечени вземания на физически лица. Банките изчистиха голяма част от старите си несъбираеми вземания. По данни на БНБ към края на 2016 г., банковата система държи в портфейла си 592 млн. лв. потребителски кредити с просрочие над 180 дни. От тази гледна точка, трудно бихме прогнозирали, че нивата на продадените потребителски кредити от 2016 г. биха се повторили и тази година. От друга страна, наблюдавайки движението на пазара и опита на останалите страни от Източна Европа, смятам че тенденцията на активно сътрудничество с фирмите за събиране на вземания ще продължи. Интересът ще се насочи и към портфейлите с обезпечени вземания и в частност вземания от юридически лица. На пазара има много ликвидност и при нулевите и отрицателни стойности на лихените нива в България и Европа, инвеститорите активно търсят възможности да пласират тази ликвидност. Дейността по изкупуване на вземания е сравнително нова, а нашият пазар е относително неразвит. Това предоставя потенциал за растеж и развитие.“

Крум Крумов,
ръководител управление
„Проблемни вземания“ на ДСК

Най-добрите плажове в Гърция

Лятото започва и дългочаканата почивка предстои. Има ли страна близо до България, която да предлага повече възможности за летни ваканции от Гърция? Великолепни пясъчни плажове, красиви острови, тюркоазени води....Гърция определено е рай за почивка на морето. Представяме ви най-добрите гръцки плажове в класацията на www.tripadvisor.com

ЕЛАФОНИСИ Елафониси

Елафониси е един от най-красивите плажове не само в Гърция, но и в цяла Европа. Той е известен с изключително светлия си бял пясък с леки, едва доловими розови нюанси. Плажът представлява плитка лагуна, която свързва най-югозападния ъгъл на остров Крит с близо намиращия се до брега малък остров Елафониси ("Островът на съкровищата"). Плитката до коляното лагуна прелива в невероятни нюанси на лазурно и небесно синьо. В хубаво време човек с лекота може да достигне до близкия скалист едноименен остров по белите пясъчни наноси и плитки до коляното води на лагуната. Островът е обявен за защитена територия.

БАЛОС Кисамос

Един от най-известните и снимани плажове на Крит. Това е лагуна с тюркоазен цвят на морето, фин бял пясък и много плитка вода. Не случайно преди години с яхтата си тук са акостирали принц Чарлз и принцеса Даяна.

КЛЕФТИКО Милос, Циклади

Символът на Милос, Клефтико, представлява група от скали с характерни форми и лабиринт от пещери, което го прави райско кътче

за змуркане. Преди векове е бил убежище за пирати. Намира се на югозападния бряг на острова, достъпен само по море.

АГИОС ПАВЛОС (СВЕТИ ПАВЕЛ) Линдос, Родос

Малък, затворен залив, намиращ се на 48 км южно от столицата на острова - Родос, в близост до древния акропол Линдос. Според местното предание, Свети Павел е проповядвал християнството в региона 43 година пр. Хр. и на него са кръстени както заливът, така и красивата малка църква на плажа. Плажът е покрит със златист пясък и камъчета. Обграден е със скали, което го прави изключително подходящ за змуркане

СИМОС Елафонисос

Елафонисос е заобиколен от тропическо сини води и има едни от най-изумителните и дългите пясъчни ивици в Гърция. Симос претендира да е най-хубавият плаж в Гърция с мек бял пясък и чиста тюркоазена вода. Това е един от малкото плажове в страната, на който къмпингът е разрешен. По-скоро може и да не е разрешен, но хората къмпингуват така или иначе, издигайки своите палатки в пясъчните дюни наоколо, което придава на това място и хипарско усещане.

НАВАГИО Анафотирия, Закинтос

Известен още като Залива на корабкрушенците, този плаж се намира в северозападната част на популярния Йонийски остров Закинтос. Достъпен е само по вода. През 1983 година преследван от гръцки морски патрул кораб с контрабандни цигари се разбива в залива и е изхвърлен на брега от вълните. С годините ражданият кораб става неповторима част от магичния пейзаж на това кътче. Красотата на залива и необичайното „допълнение“ го превръщат в едно от най-сниманите места в Гърция.